

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10389/2020-ERU

V Ostravě dne 27. listopadu 2020

Č. j. 10389-3/2020-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-10389/2020-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE] [REDAKCE] narozen [REDAKCE], bytem č. p. [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem č. p. [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 17. listopadu 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Vlachovice, část obce Vrbětice u budovy č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu (bagr značky Volvo) za účelem zhotovení vodovodní přípojky, poškodil středotlaký plynovod IPE DN 63.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 45020.**

Odůvodnění

Dne 25. května 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 3. září 2020 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04669-9/2020-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení námitky.

Podle ust. § 81 zákona o odpovědnosti za přestupky mohou být v řízení navazujícím na výkon kontroly skutečnosti zjištěné při kontrole jediným podkladem rozhodnutí o přestupku.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04669/2020-ERU, který byl vložen do správního spisu dne 26. listopadu 2020, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že:

- **zemní práce** v souvislosti se zhotovením vodovodní přípojky, při nichž došlo dne 17. listopadu 2019 k poškození plynárenského zařízení, v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Vlachovice, část obce Vrbětice u budovy č. p. ■■■■■ prováděl účastník řízení, k poškození plynárenského zařízení došlo při střetu bagru s betonovým monolitem, kdy se betonový monolit vysmykl ze lžice stroje a spadl na odkryté plynárenské zařízení,
- **stanovisko** správce plynárenského zařízení k podmínkám provádění prací ve výše uvedeném místě **nebylo vydáno** a **nebylo provedeno vytyčení** plynárenského zařízení v místě provádění prací,
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k **úniku 5 m³** plynu do ovzduší za dobu 5 minut a k přerušení dodávky plynu **8** konečným zákazníkům (kategorie Domácnost) po dobu 150 minut,
- veškeré **náklady** spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

Účastník řízení ve vyjádření v průběhu kontroly ze dne 16. června 2020 mimo jiné uvedl, že středotlaký plynovod si majitel nemovitosti odhalil sám ručním výkopem. Středotlaký plynovod nebyl zajištěn zapískováním ani výstražnou fólií. Po poškození plynárenského zařízení majitel nemovitosti zajistil zamezení úniku plynu zašlápnutím průrazu nohou a účastník řízení jel cca 350 m pro tlakovou svěrku, kterou následně středotlaký plynovod zajistil proti úniku plynu. Práce prováděl pro manžely ■■■■■ a jejich účelem bylo připojení jejich novostavby k vodovodnímu řádu. Z důvodu rodinných vztahů nebyla vystavena žádná objednávka ani faktura mezi investorem a zhotovitelem.

Ze sdělení pana ■■■■■ v průběhu kontroly ze dne 15. července 2020 správní orgán zjistil, že požádal účastníka řízení o výkop a zapojení vodovodní přípojky dne 17. listopadu 2019. Jelikož mají rodinné vazby, nebyla vystavena žádná faktura. Účastník řízení má oprávnění provádět připojení obecního vodovodu pro obec. Při práci účastníka řízení došlo k uvolnění kusu betonu ze lžice bagru a tento betonový kus pádem způsobil poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení do cca 5 minut uzavřel svěrkou potrubí. Plynárenské zařízení bylo odkopáno ručně. Výkop byl přichystán pro plynáře k připojení novostavby k plynárenskému zařízení, ke kterému mělo dojít v následujících pracovních dnech. Výkop byl proveden v místě vytyčené černožluté tyče.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Podle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Podle ust. § 16 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale činnost směřující k provedení zemních prací v souvislosti se zhotovením vodovodní přípojky k novostavbě domu.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, jehož činnost přímo vedla k poškození plynárenského zařízení. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, protože pan [redacted] plynárenské zařízení odkryl ručně kopanou sondou. Účastník řízení tedy věděl, kde se plynárenské zařízení nachází a měl ho před započítím zemních prací zabezpečit tak, aby nedošlo k jeho poškození. Účastník řízení sice práce prováděl v rámci rodinné výpomoci jako fyzická osoba, ale při jeho profesi živnostníka (s oborem činnosti Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti) je mu určitě známo jakým způsobem je nutno odkryté plynárenské zařízení zabezpečit, aby nedošlo k jeho poškození.

Účastník řízení se tedy protiprávního jednání dopustil vědomou nedbalostí, neboť o existenci plynárenského zařízení v místě provádění prací vzhledem k popsaným okolnostem věděl, tedy si byl vědom toho, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka

řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť v důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a f) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k tomu, zda a jakým způsobem byl účastník řízení pro totéž protiprávní jednání potrestán v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku.

Následky jednání účastníka řízení byly méně závažné, pokud se týká úniku plynu do ovzduší (5 m³) a více závažné pokud se týká přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům [8 konečných zákazníků (kategorie Domácnost) po dobu 150 minut].

Jako okolnost zvyšující závažnost přestupku správní orgán hodnotí skutečnost, že účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy z hlediska energetického, zařízení většího významu.

Jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí též skutečnost, že účastník řízení, ačkoliv věděl, že práce provádí v blízkosti plynárenského (energetického) zařízení použil pro provádění zemních prací strojního zařízení.

Jako polehčující okolnosti hodnotí správní orgán úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy a skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán rovněž snahu účastníka řízení o minimální únik plynu zajištěním plynárenského zařízení tlakovou svěrkou.

Správní orgán nehodnotil jako přitěžující okolnosti skutečnosti, že účastník řízení si před zahájením prací nezajistil stanovisko správce plynárenského zařízení k vymezení podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ani, že plynárenské zařízení nebylo vytyčeno v terénu. Je tomu tak proto, že tyto skutečnosti nebyly příčinou poškození plynárenského zařízení, když účastník řízení měl plynárenské zařízení před započítím prací ručně odhaleno, tedy věděl, kde se plynárenské zařízení nachází.

Správní orgán nehodnotil jako polehčující okolnost skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a opatřeno výstražnou fólií, protože z obsahu spisu nevyplývá, že by tyto skutečnosti měly vliv na poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která byla stanovena u samé spodní hranice zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta

však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava